

NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH CHO ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN TẠI ĐẢNG BỘ HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC I TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

NGUYỄN VINH THANH*

Tóm tắt: Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng là một trong những di sản lớn của Người để lại cho Đảng Cộng sản Việt Nam và các thế hệ cán bộ, đảng viên của Đảng. Nghiên cứu, quán triệt, vận dụng những giá trị tư tưởng đạo đức cách mạng của Người nhằm nâng cao đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên là nhiệm vụ chính trị có ý nghĩa thường xuyên và cấp bách đối với đảng bộ các cấp hiện nay, trong đó có Đảng bộ Học viện Chính trị khu vực I. Bài viết làm rõ những giá trị đạo đức cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh; đồng thời, đặt ra một số yêu cầu nâng cao đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên tại Đảng bộ Học viện Chính trị khu vực I trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Tư tưởng Hồ Chí Minh; đạo đức cách mạng; cán bộ, đảng viên; Học viện Chính trị khu vực I.

1 Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng - những giá trị cần vận dụng

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng được thể hiện xuyên suốt và rõ nét trong cuộc đời hoạt động cống hiến của Người cho sự nghiệp đấu tranh giành độc lập cho dân tộc, giành tự do và hạnh phúc cho nhân dân Việt Nam. Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng được thể hiện trong nhiều bài nói, bài viết, tác phẩm của Người, tập trung chủ yếu trong những tác

phẩm: "Đường Kách mệnh" (1927), "Sửa đổi lối làm việc" (1947), "Đạo đức cách mạng" (1958), "Di chúc" (1965), "Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân" (1968). Có thể khái quát những giá trị cốt lõi trong tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng trên một số nội dung cơ bản sau:

Một là, quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng

Nội dung này được Chủ tịch Hồ Chí Minh coi là "điều chủ chốt nhất" trong hệ thống tiêu chí về đạo đức cách mạng. Theo Người: "Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và

* Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Học viện Chính trị khu vực I.

củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong⁽¹⁾. Tinh thần suốt đời phấn đấu vì lý tưởng cách mạng của cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh được thể hiện chủ yếu ở một số khía cạnh sau:

Rèn luyện bền bỉ, kiên trì đấu tranh lâu dài vì mục tiêu chung của cách mạng bởi: "Làm cách mạng để cải tạo xã hội cũ thành xã hội mới là một sự nghiệp rất vẻ vang, nhưng nó cũng là một nhiệm vụ rất nặng nề, một cuộc đấu tranh rất phức tạp, lâu dài, gian khổ. Sức có mạnh mới gánh được nặng và đi được xa. Người cách mạng phải có *đạo đức cách mạng* làm nền tảng, mới hoàn thành được nhiệm vụ cách mạng vẻ vang"⁽²⁾.

Vượt qua những thử thách để giữ vững mục tiêu, trung với Đảng, hiếu với dân trong mọi hoàn cảnh, luôn giữ vững lập trường và định hướng hành động cách mạng nhằm cống hiến, hy sinh cho sự nghiệp cách mạng, phục vụ đất nước và nhân dân. "Có đạo đức cách mạng thì khi gặp khó khăn, gian khổ, thất bại, cũng không sợ sệt, rụt rè, lùi bước. Vì lợi ích chung của Đảng, của cách mạng, của giai cấp, của dân tộc và của loài người mà không ngần ngại hy sinh tất cả lợi ích riêng của cá nhân mình. Khi cần, thì sẵn sàng hy sinh cả tính mạng của mình cũng không tiếc. Đó là biểu hiện rất rõ rệt, rất cao quý của đạo đức cách mạng"⁽³⁾.

Quyết tâm tôi luyện và giữ vững phẩm chất cách mạng, tiếp tục cống hiến cho Đảng, nhân dân ngay cả trong điều kiện cách mạng thuận

lợi, thành công. "Có đạo đức cách mạng thì khi gặp thuận lợi và thành công cũng vẫn giữ vững tinh thần gian khổ, chất phác, khiêm tốn, "lo trước thiên hạ, vui sau thiên hạ"; lo hoàn thành nhiệm vụ cho tốt chứ không kèn cựa về mặt hưởng thụ; không công thân, không quan liêu, không kiêu ngạo, không hủ hóa. Đó cũng là biểu hiện của đạo đức cách mạng"⁽⁴⁾.

Hai là, ra sức làm việc cho Đảng, giữ vững kỷ luật của Đảng, thực hiện tốt đường lối của Đảng

Xuất phát từ mục tiêu, lý tưởng cách mạng của Đảng, trong tác phẩm "Sửa đổi lối làm việc" (1947) Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: "Đảng không phải là một tổ chức để làm quan phát tài. Nó phải làm tròn nhiệm vụ giải phóng dân tộc, làm cho Tổ quốc giàu mạnh, đồng bào sung sướng"⁽⁵⁾; "Ngoài lợi ích của dân tộc, của Tổ quốc, thì Đảng không có lợi ích gì khác"⁽⁶⁾. Do đó, tiêu chí này giữ vị trí đặc biệt quan trọng trong rèn luyện đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng. Ra sức làm việc cho Đảng, đoàn kết phấn đấu hiện thực hoá mục tiêu, lý tưởng của Đảng vì độc lập dân tộc, vì tự do, hạnh phúc của nhân dân được Chủ tịch Hồ Chí Minh coi là phương châm sống cho những đảng viên chân chính.

Đạo đức cách mạng là giữ vững kỷ luật của Đảng, "phục tùng đoàn thể", hăng hái tham gia và thực hiện nghiêm túc đường lối của Đảng. Trong tác phẩm "Đạo đức cách mạng", Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhấn

1 - Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, tập 11, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011, tr. 612.

2 - Hồ Chí Minh: *Sđđ*, tập 11, tr. 601.

3 - Hồ Chí Minh: *Sđđ*, tập 11, tr. 602.

4 - Hồ Chí Minh: *Sđđ*, tập 11, tr. 603.

5 - Hồ Chí Minh: *Sđđ*, tập 5, tr. 289.

6 - Hồ Chí Minh: *Sđđ*, tập 5, tr. 290.

manh: “Nếu đảng viên tư tưởng và hành động không nhất trí, thì khác nào một mớ cắt rời, “trống đánh xuôi, kèn thổi ngược”. Như vậy, thì không thể lãnh đạo quần chúng, không thể làm cách mạng. Lời nói và việc làm của đảng viên rất quan hệ đến sự nghiệp cách mạng, vì nó ảnh hưởng lớn đến quần chúng. Giữ vững kỷ luật Đảng, tránh biểu hiện “tự do hành động” trong đội ngũ cán bộ, đảng viên là yêu cầu cần thiết đặt ra trong giữ vững đạo đức cách mạng.

Ba là, đặt lợi ích của Đảng, của nhân dân lao động lên trên, lên trước lợi ích của cá nhân mình

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn là tấm gương sáng về tư cách người cách mạng. Vì cho rằng “cán bộ là cái gốc của mọi công việc”, “Muôn việc thành công hoặc thất bại, đều do cán bộ tốt hoặc kém” nên Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn chú trọng việc tu dưỡng đạo đức, tư cách người cách mạng đối với các chiến sĩ cộng sản. Người cho đây là yếu tố hàng đầu, quyết định đến chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng. Chính vì vậy, trong nội dung đầu tiên của tác phẩm “Đường Kách mệnh”, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã dành mục lớn viết về “Tư cách một người cách mệnh”. Trong đó, đối với “Tự mình phải: Cần kiệm. Hoà mà không tư... Vị công vong tư. Không hiếu danh, không kiêu ngạo. Nói thì phải làm. Giữ chủ nghĩa cho vững. Hy sinh. Ít lòng tham muốn về vật chất”⁽⁷⁾.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, đạo đức cách mạng là vô luận trong hoàn cảnh nào, người đảng viên cũng phải đặt lợi ích của

Đảng lên trên hết. Khi phân tích về đặc điểm quá trình hình thành và phát triển đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ một trong những tồn dư đáng xem xét và loại trừ đó là chủ nghĩa cá nhân. Người cho rằng, chủ nghĩa cá nhân đẻ ra trăm thứ bệnh nguy hiểm: Quan liêu, mệnh lệnh, bè phái, chủ quan, tham ô, lãng phí và “Chủ nghĩa cá nhân là một kẻ địch hung ác của chủ nghĩa xã hội. Người cách mạng phải tiêu diệt nó”⁽⁸⁾.

Bốn là, tuyệt đối trung thành với Đảng và nhân dân; hết lòng, hết sức phục vụ nhân dân; vì Đảng, vì dân mà đấu tranh quên mình, gương mẫu trong công việc

Trong tác phẩm “Đạo đức cách mạng”, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn người cán bộ cách mạng phải luôn: “...đứng vững trên lập trường giai cấp công nhân, để hết lòng hết sức đấu tranh cho chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản, cho giai cấp công nhân và cho toàn thể nhân dân lao động”⁽⁹⁾. Tinh thần xả thân vì lý tưởng của Đảng và hết lòng phục vụ nhân dân là đức tính cần có đối với mỗi cán bộ, đảng viên: “Nếu gặp khi lợi ích chung của Đảng mâu thuẫn với lợi ích riêng của cá nhân, thì phải kiên quyết hy sinh lợi ích của cá nhân cho lợi ích của Đảng. Khi cần đến tính mệnh của mình cũng phải vui lòng hy sinh cho Đảng”⁽¹⁰⁾.

Mỗi cán bộ, đảng viên phải luôn thực hành đúng đường lối của Đảng và nêu gương sáng trong tổ chức và với quần chúng: “Những chính sách và nghị quyết của Đảng đều vì lợi ích của nhân dân. Vì vậy, đạo đức cách mạng của người đảng viên là

8 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr. 611.

9 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr. 604.

10 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 5, tr. 291.

7 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 2, tr. 280

bất kỳ khó khăn đến mức nào cũng *kiên quyết làm đúng chính sách và nghị quyết của Đảng*, làm gương mẫu cho quần chúng. Mọi đảng viên phải nâng cao tinh thần trách nhiệm trước nhân dân, trước Đảng; phải ngăn ngừa và kiên quyết chống lại chủ nghĩa cá nhân⁽¹¹⁾.

Năm là, luôn giữ vững những tố chất: “Nhân, Nghĩa, Trí, Dũng, Liêm”, hoà mình với quần chúng, tin yêu quần chúng

Trong tác phẩm “Sửa đổi lối làm việc”, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã định hình những tiêu chí cụ thể, khúc triết về đạo đức cách mạng gồm: Nhân, Nghĩa, Trí, Dũng, Liêm. NHÂN là: “thật thà thương yêu, hết lòng giúp đỡ đồng chí và đồng bào”; NGHĨA là: “ngay thẳng, không có tâm tư, không làm việc bậy, không có việc gì phải giấu Đảng...”; TRÍ là: “vì không có việc tư túi nó làm mù quáng, cho nên đầu óc trong sạch, sáng suốt”; DŨNG là: “dũng cảm, gan góc, gặp việc phải có gan làm. Thấy khuyết điểm có gan sửa chữa. Cực khổ khó khăn, có gan chịu đựng”; LIÊM là: “không tham địa vị. Không tham tiền tài. Không tham sung sướng...”⁽¹²⁾.

Đạo đức cách mạng là hòa mình với quần chúng thành một khối, tin quần chúng, hiểu quần chúng, lắng nghe ý kiến của quần chúng: “Do lời nói và việc làm, đảng viên, đoàn viên và cán bộ làm cho dân tin, dân phục, dân yêu, đoàn kết quần chúng chặt chẽ chung quanh Đảng, tổ chức, tuyên truyền và động viên quần chúng hăng hái thực hiện chính sách và nghị quyết của

Đảng”⁽¹³⁾. Trong tác phẩm “Đạo đức cách mạng”, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thẳng thắn phê phán những biểu hiện đi trái với chuẩn mực trên và chỉ rõ những hệ lụy tiêu cực từ sự tha hoá này: “...*chủ nghĩa cá nhân* đang ám ảnh một số đồng chí. Họ tự cho mình cái gì cũng giỏi, họ xa rời quần chúng, không muốn học hỏi quần chúng mà chỉ muốn làm thầy quần chúng. Họ ngại làm việc tổ chức, tuyên truyền và giáo dục quần chúng. Họ mắc bệnh quan liêu, mệnh lệnh. Kết quả là quần chúng không tin, không phục, càng không yêu họ. Chung quy là họ không làm nên trò trống gì”⁽¹⁴⁾.

Sáu là, ra sức học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, luôn luôn dùng tự phê bình và phê bình để nâng cao tư tưởng và cải tiến công tác của mình và cùng đồng chí mình tiến bộ

Học tập nghiêm túc và vận dụng sáng tạo lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin vào hoàn cảnh cụ thể được Chủ tịch Hồ Chí Minh coi là tiêu chí quan trọng của việc rèn luyện đạo đức cách mạng: “Phong trào cách mạng lôi cuốn hàng ức hàng triệu người. Công việc cách mạng là nghìn điều muôn loại phức tạp, khó khăn. Để cân nhắc mọi hoàn cảnh phức tạp, nhìn rõ các mâu thuẫn, để giải quyết đúng các vấn đề, thì chúng ta phải *cố gắng học tập lý luận Mác - Lênin*”⁽¹⁵⁾. Về cách thức học tập và vận dụng, Người chỉ rõ: “Học tập chủ nghĩa Mác - Lênin là học tập cái tinh thần xử trí mọi việc, đối với mọi người và đối với bản thân mình; là học tập những chân lý phổ biến của chủ nghĩa Mác - Lênin để áp dụng một cách sáng tạo vào

11 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr. 607.

12 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 5, tr. 291 - 292.

13 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr. 609.

14 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr. 609.

15 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr. 610.

hoàn cảnh thực tế của nước ta. Học để mà làm. Lý luận đi đôi với thực tiễn”⁽¹⁶⁾. Người cũng thẳng thắn phê phán những động cơ, cách học tập chủ nghĩa Mác - Lênin không phù hợp của một bộ phận cán bộ, đảng viên, những biểu hiện học lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin để “làm đồ trang sức”, lúng túng không vận dụng được lý luận vào thực tiễn: “...có đồng chí học thuộc lòng một số sách vở về chủ nghĩa Mác - Lênin. Họ tự cho mình là hiểu biết chủ nghĩa Mác - Lênin hơn ai hết. Song khi gặp việc thực tế, thì họ hoặc là máy móc, hoặc là lúng túng. Lời nói và việc làm của họ không nhất trí. Họ học sách vở Mác - Lênin, nhưng không học tinh thần Mác - Lênin. Học để trang sức, chứ không phải để vận dụng vào công việc cách mạng. Đó cũng là *chủ nghĩa cá nhân*”⁽¹⁷⁾.

Theo Hồ Chí Minh, việc rèn luyện đạo đức cách mạng cần chú trọng thực hiện tự phê bình và phê bình để cán bộ, đảng viên tự tu chỉnh bản thân, giúp đỡ đồng chí tiến bộ và củng cố đoàn kết nội bộ: “đảng viên phạm sai lầm thì sẽ đưa quần chúng đến sai lầm, cho nên khi có sai lầm thì các đồng chí ấy sẵn sàng và kịp thời sửa chữa, không để nhiều sai lầm nhỏ cộng thành sai lầm to. Do đó, các đồng chí ấy biết *thật thà tự phê bình và thành khẩn phê bình* đồng chí khác để cùng nhau tiến bộ”⁽¹⁸⁾. Mục đích của phê bình là “...cốt để giúp nhau sửa chữa, giúp nhau tiến bộ. Cốt để sửa đổi cách làm việc cho tốt hơn, đúng hơn. Cốt đoàn kết và thống nhất nội bộ. Vì vậy, phê bình mình cũng như phê bình người phải ráo riết, triệt để, thật thà, không nể nang, không thêm

bớt. Phải vạch rõ cả ưu điểm và khuyết điểm. Đồng thời, chớ dùng những lời mỉa mai, chua cay, đâm thọc. Phê bình việc làm, chứ không phải phê bình người”⁽¹⁹⁾.

Những giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng là kim chỉ nam cho công tác rèn luyện, giáo dục cán bộ, đảng viên ở các cấp đảng bộ của Đảng Cộng sản Việt Nam. Với Đảng bộ Học viện Chính trị khu vực I đây thực sự là những chỉ dẫn đặc biệt có ý nghĩa trong công tác xây dựng Đảng, xây dựng đội ngũ, trong đào tạo và nghiên cứu khoa học và các mặt hoạt động khác.

2. Nâng cao đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên tại Đảng bộ Học viện Chính trị khu vực I - yêu cầu thường xuyên và cấp bách trong giai đoạn hiện nay

Việc học tập, tu dưỡng, nâng cao đạo đức cách mạng theo tư tưởng và tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là việc làm suốt đời đối với mọi cán bộ, đảng viên của Đảng. Đặc biệt, đối với Đảng bộ Học viện Chính trị khu vực I (sau đây gọi tắt là Học viện), đây là yêu cầu vừa thường xuyên, vừa cấp bách bởi những lý do sau đây:

Thứ nhất, xuất phát từ chức năng, nhiệm vụ và mục tiêu đổi mới, nâng cao chất lượng công tác đào tạo và nghiên cứu khoa học của Học viện

Học viện Chính trị khu vực I, thuộc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh là trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, cán bộ khoa học lý luận chính trị của Đảng, Nhà nước, các tổ chức chính trị - xã hội, các doanh nghiệp nhà nước và các đơn vị sự nghiệp công lập ở khu vực phía Bắc; nghiên cứu khoa học lý luận Mác -

16 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr. 611.

17 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr. 611.

18 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr. 608.

19 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 5, tr. 272.

Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng... Kế thừa những thành tựu đã đạt được trong 65 năm xây dựng và trưởng thành, hiện nay Học viện đang nỗ lực đổi mới toàn diện, đồng bộ, mục tiêu trọng tâm là nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng và nghiên cứu khoa học. Trong quá trình chỉ đạo đổi mới và phát triển, Đảng bộ Học viện luôn xác định xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên có chất lượng là nhiệm vụ giữ vị trí quyết định đối với việc thực hiện các mục tiêu đã đề ra.

Trong giai đoạn hiện nay, các hoạt động đổi mới của Học viện đều hướng tới thực hiện nghiêm túc, hiệu quả tinh thần của Nghị quyết số 32-NQ/TW ngày 26 / 5 / 2014 của Bộ Chính trị về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ lãnh đạo, quản lý. Quan điểm đầu tiên trong các quan điểm chỉ đạo của Nghị quyết này là: "Đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ lãnh đạo, quản lý là nhiệm vụ quan trọng của Đảng. Mỗi cán bộ lãnh đạo, quản lý *phải thấm nhuần tư tưởng Hồ Chí Minh về học tập suốt đời*, học đi đôi với hành, lý luận gắn với thực tiễn, gắn học tập với *rèn luyện phẩm chất đạo đức, tư cách người cách mạng*". Về mục tiêu tổng quát của công tác đổi mới giáo dục lý luận chính trị được Nghị quyết 32 xác định là: "Tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về chất lượng, hiệu quả của công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị, góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp có *đủ phẩm chất chính trị, đạo đức* và năng lực, phong cách làm việc hiệu quả đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa".

Như vậy, vấn đề rèn luyện phẩm chất

chính trị, nâng cao đạo đức, tư cách người cách mạng được coi là mục tiêu hàng đầu, mấu chốt trong công tác đào tạo lý luận chính trị hiện nay. Đổi mới nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng theo tinh thần Nghị quyết số 32 của Bộ Chính trị là nhiệm vụ bao trùm đang đặt ra tại Học viện hiện nay. Học tập và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng là giải pháp hữu hiệu cho việc thực hiện các mục tiêu trên.

Thứ hai, xuất phát từ yêu cầu học tập, rèn luyện đạo đức cách mạng cho học viên trong các chương trình đào tạo, bồi dưỡng của Học viện

Học viện Chính trị khu vực I có chức năng, nhiệm vụ cơ bản là đào tạo đội ngũ cán bộ, lãnh đạo quản lý cho Đảng. Việc nghiên cứu, quán triệt, cụ thể hoá việc vận dụng tư tưởng đạo đức cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh trên các lĩnh vực công tác là hết sức cần thiết. Gắn với mỗi đơn vị chuyên môn, với các chi bộ (kể cả chi bộ học viên), đội ngũ cán bộ, đảng viên, học viên của Học viện đang tiến hành quán triệt và học tập, vận dụng nghiêm túc tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 (khoá XII) của Đảng về *"Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ"* và Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị khóa XII về *"Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh"*. Với nhiều chương trình và hoạt động cụ thể, đợt học tập này đã và đang có tác động tích cực, tạo chuyển biến trên nhiều phương diện, góp phần vào sự phát triển chung của Học viện.

Bên cạnh những thành tựu đã đạt được, công tác giáo dục đạo đức cách mạng cho

học viên còn có một số biểu hiện bất cập: Một bộ phận giảng viên quan niệm việc giáo dục về đạo đức cách mạng cho học viên là công việc của một số khoa chuyên môn sâu về lĩnh vực này; trong quá trình tổ chức giảng dạy một số giảng viên chỉ tập trung chú trọng truyền thụ kiến thức chuyên ngành mà chưa thực sự coi trọng giáo dục phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng cho người học. Tuy nhiên, khi nghiên cứu sâu về tư tưởng đạo đức cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh dễ dàng nhận thấy, trong mỗi chuyên đề giảng dạy của các khoa chuyên môn tại Học viện Chính trị khu vực I đều có mục tiêu quan trọng là giáo dục, rèn luyện phẩm chất, đạo đức cách mạng cho học viên. Mục tiêu này còn phải được thực hiện thông qua các khâu của quá trình tổ chức đào tạo, khảo thí, đảm bảo chất lượng đào tạo (điểm chuyên cần để đánh giá ý thức thái độ học tập, thi hết môn, thi tốt nghiệp, đánh giá tiểu luận, đề án)... Do đó, việc nâng cao chất lượng quản lý đào tạo, nâng cao chất lượng bài giảng, đổi mới khâu ra đề chấm thi... đều phục vụ trực tiếp cho công tác rèn luyện và nâng cao đạo đức cách mạng cho học viên. Đặc biệt trong việc xây dựng chuẩn đầu ra và đề cương bài giảng, cần lưu ý đến chuẩn đầu ra về rèn luyện phẩm chất đạo đức, phẩm chất chính trị trong các bài giảng của tất cả các chuyên đề thuộc các khoa chuyên môn. Đây là yêu cầu cấp thiết đang đặt ra hiện nay.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, động cơ, thái độ học tập chủ nghĩa Mác - Lênin cũng là tiêu chí đánh giá đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên. Người luôn phê phán hiện tượng học lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin để “trang sức chứ không phải là để

vận dụng”... Thực tế hiện nay cho thấy, hiện tượng chạy theo bằng cấp đã trở thành vấn đề xã hội của nước ta. Do đó, một bộ phận học viên tham gia đào tạo chương trình Cao cấp lý luận chính trị tại Học viện chưa thực sự có động cơ đúng đắn, như học lý luận chính trị chủ yếu là phục vụ công tác bổ nhiệm, thăng tiến. Động cơ, thái độ học tập lệch lạc này sẽ ảnh hưởng lớn tới quá trình đổi mới nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường. Mặt khác, những hạn chế trong công tác tổ chức dạy - học, ra đề, chấm thi, sự thiếu chủ động trong tự nghiên cứu, tiếp thu kiến thức của một bộ phận học viên... sẽ là những “rào cản” khi triển khai thực hiện các mục tiêu đổi mới đào tạo bồi dưỡng lý luận chính trị theo tinh thần Nghị quyết số 32 của Bộ Chính trị.

Tính định hướng về tư tưởng, sự thuyết phục về tri thức và truyền nguồn cảm hứng cho học viên... chính là những yêu cầu lớn, chủ yếu đặt ra đối với đội ngũ giảng viên khi tham gia giảng dạy hệ cao cấp lý luận chính trị. Đây chính là những “chất liệu” quan trọng góp phần giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên nhận thức rõ hơn trách nhiệm của mình trước Đảng, trước nhân dân, yêu cầu phấn đấu suốt đời cho cách mạng, giữ gìn những tố chất căn cốt: Nhân, Nghĩa, Trí, Dũng, Liêm. Do đó, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, chất lượng công tác giảng dạy hướng tới phục vụ tốt hơn nhiệm vụ chính trị, đặc biệt là nâng cao đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên thông qua các chương trình đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị là yêu cầu bức thiết đang đặt ra tại Học viện hiện nay.

Thứ ba, xuất phát từ yêu cầu cần thống nhất về tư tưởng, tạo sự quyết tâm trong đội ngũ

về đổi mới toàn diện, trọng tâm là nâng cao chất lượng công tác đào tạo và nghiên cứu khoa học của Học viện trong giai đoạn hiện nay

Quyết tâm đấu tranh suốt đời cho Đảng, cho cách mạng được Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định là “điều chủ chốt nhất” trong việc rèn luyện đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên. Sự bền bỉ, kiên cường trong phấn đấu rèn luyện, khó khăn “không sợ sệt, rụt rè, lùi bước”, thuận lợi “không kèn cựa về hưởng thụ”, luôn “lo trước thiên hạ và vui sau thiên hạ...” là những phẩm chất hàng đầu cần có đối với cán bộ, đảng viên của Đảng... Việc vận dụng những giá trị tư tưởng này của Người vào quá trình đổi mới của Học viện hiện nay là hết sức cần thiết để tạo sự đồng thuận và thống nhất chung.

Quá trình đổi mới, nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học của Học viện đang có nhiều thuận lợi nhưng cũng đối diện với không ít khó khăn, thách thức. Đổi mới vốn là quá trình dám nhìn thẳng sự thật, nói rõ sự thật, mạnh dạn thay đổi những bất cập, hạn chế nảy sinh, quyết tâm phát huy những thành tựu đã đạt được và chớp những cơ hội mới để phát triển. Nhưng đây cũng là quá trình đấu tranh với những quan điểm, tư tưởng ngại đổi mới; lực cản của sức ỳ; của những xung đột về vấn đề lợi ích, đặc biệt là việc giải quyết mối quan hệ giữa lợi ích cá nhân và lợi ích tập thể... Đây chính là những thách thức đang đặt ra đối với công tác tư tưởng tại Đảng bộ.

Trong bối cảnh đó, sự nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên, đặc biệt là đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý của Học viện là yếu tố có ảnh hưởng quyết định tới lộ trình chung. Quyết tâm bền bỉ, kiên trì đổi mới nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học, chất lượng phục vụ vì lợi ích chung của Học viện;

quyết tâm khắc phục khó khăn, tham gia làm tốt công tác tư tưởng tại chi bộ, đơn vị mình; đặt lợi ích đơn vị, Học viện lên trên lợi ích cá nhân; đoàn kết, ra sức làm việc, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, đóng góp vào thành tựu chung của Học viện... Đây chính là những yêu cầu thiết thực trong rèn luyện đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh của đội ngũ cán bộ, đảng viên Học viện giai đoạn hiện nay.

Thứ tư, xuất phát từ yêu cầu nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là đội ngũ giảng viên của Học viện trong tình hình mới

Công cuộc đổi mới, nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học của Học viện đang kích hoạt quá trình đổi mới trên nhiều lĩnh vực. Do đó, nhiều nhiệm vụ, yêu cầu mới đang đặt ra đối với toàn thể đội ngũ cán bộ, công nhân viên và người lao động của Học viện. Gắn với mỗi vị trí, việc làm của từng cá nhân, toàn thể đội ngũ đều cần có nhiều cố gắng, nỗ lực toàn diện hơn nữa.

Đội ngũ giảng viên của Học viện, ngoài nhiệm vụ thường xuyên phải trau dồi đạo đức cách mạng với tư cách là một đảng viên còn là người thầy trên bục giảng, có trách nhiệm lớn trong rèn luyện đạo đức cách mạng cho học viên. Sự toả sáng về nhân cách, đạo đức và trí tuệ của người thầy sẽ thực sự truyền cảm hứng cho học viên trong rèn luyện đạo đức, đạo đức cách mạng. Những yêu cầu mới đang đặt ra đòi hỏi đội ngũ giảng viên phải phấn đấu trên nhiều phương diện. Việc nghiên cứu thấu đáo những giá trị tư tưởng đạo đức cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, lựa chọn những nội dung có liên quan đến kiến thức, mục tiêu, chuẩn đầu ra của môn học... nhằm nâng cấp các bài giảng là giải pháp hữu hiệu cần áp dụng hiện nay.

Để đạt được mục tiêu giảng dạy và học tập lý luận chính trị là học tinh thần, lập trường, quan điểm và phương pháp của chủ nghĩa Mác - Lênin và vận dụng vào thực tiễn, đòi hỏi sự nỗ lực toàn diện của cả thầy và trò trong quá trình đào tạo. Nhìn một cách tổng thể, đội ngũ giảng viên của Học viện hiện nay đều được đào tạo bài bản, chuyên sâu. Nhưng “khoảng trống” lớn nhất của đại bộ phận giảng viên của Học viện hiện nay chính là kiến thức thực tế. Khắc phục tình trạng dạy nặng về lý thuyết, nhẹ thực hành, thiếu kiến thức thực tiễn... đòi hỏi sự nỗ lực, quyết tâm lớn của đội ngũ giảng viên Học viện trước bối cảnh mới.

Thứ năm, xuất phát từ yêu cầu của công tác xây dựng Đảng, đặc biệt là củng cố và phát huy sức mạnh của tinh thần đoàn kết trong Đảng bộ

Rèn luyện đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh cũng chính là quá trình thực hiện nghiêm túc mục tiêu, nguyên tắc, cách thức tiến hành tự phê bình, phê bình và giữ kỷ luật trong Đảng. Tự phê bình và phê bình cốt để giữ gìn đoàn kết, “yêu thương, giúp đỡ đồng chí cùng tiến bộ. Giữ gìn kỷ luật trong Đảng là để khắc phục tình trạng: “tư tưởng và hành động không nhất trí”, “trống đánh xuôi, kèn thổi ngược”, đặc biệt là biểu hiện cá nhân chủ nghĩa, gây mất đoàn kết nội bộ... Đây chính là những tư tưởng có giá trị lớn trong nâng cao chất lượng công tác xây dựng Đảng của các cấp đảng bộ, trong đó có Đảng bộ Học viện.

Để đạt được mục tiêu trên, trong công tác sinh hoạt chi bộ, Đảng bộ cần quán triệt thực hiện nghiêm túc nguyên tắc tập trung dân chủ, coi trọng tiến hành tự phê bình và phê bình trên những nguyên tắc chung, đặc biệt là gắn với mục tiêu nâng cao đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí

Minh. Tự phê bình và phê bình phải dựa trên sự thẳng thắn, trung thực, tinh thần yêu thương, giúp đỡ đồng chí cùng tiến bộ, phê bình việc chứ không phê bình người. Cần tránh những biểu hiện lợi dụng tự phê bình và phê bình để bôi nhọ uy tín cá nhân, tổ chức, nhằm “hạ bệ” cán bộ. Đây chính là những biểu hiện không những vi phạm các nguyên tắc của Đảng mà còn vi phạm đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên.

Trong sinh hoạt đảng, có thể bảo lưu ý kiến cá nhân, nhưng khi đã thành nghị quyết chung thì tất cả đảng viên đều phải phát ngôn và hành động theo nghị quyết. Những phát ngôn và hành động không thực hiện theo đúng nguyên tắc này sẽ gây ảnh hưởng lớn đối với tổ chức, gây hoang mang, chia rẽ về tư tưởng, rạn nứt khối đoàn kết nội bộ... Kiên quyết và kịp thời đấu tranh để phòng và chống các biểu hiện vi phạm đạo đức cách mạng trong đội ngũ cán bộ, đảng viên là nhiệm vụ cần kíp đặt ra.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng là những chỉ dẫn quan trọng trong công tác xây dựng Đảng, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng ta hiện nay. Đối với Học viện Chính trị khu vực I, việc nghiên cứu, quán triệt những giá trị tư tưởng này của Người không chỉ góp phần xây dựng Đảng bộ trong sạch, vững mạnh mà còn là nội dung cơ bản, quyết định tới thành công của công cuộc đổi mới nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học của Học viện giai đoạn hiện nay. Tiếp tục nghiên cứu, tìm giải pháp vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng là nhiệm vụ thường xuyên và cấp bách, đòi hỏi sự nỗ lực của Đảng bộ, các chi bộ và đội ngũ cán bộ, đảng viên của Học viện trong thời gian tới. ■